

การศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา

A Study of Exploratory Factor Analysis Affecting Retention of Diploma Students in the Academic Year 2021 Songkhla Community College

รำภู คงเพ็ชร¹ ทัยทิพย์ วงศาางาม² ปวรรณรัตน์ ประเทืองไทย³
Rumpoo Kongpet¹ Hataitip Wongsangam² Pawannarat Prataungthai³

¹⁻³ วิทยาลัยชุมชนสงขลา สถาบันวิทยาลัยชุมชน จังหวัดสงขลา 90150

Educator, Songkhla Community College, Institute of Community Colleges, Songkhla 90150

¹ Corresponding Author: E-mail: rumphoo@sk-cc.ac.th

Received: 9 May. 2023; Revised: 14 November. 2023; Accepted: 12 December. 2023;

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจที่มีผลการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามออนไลน์ ประเด็นการคงอยู่ของนักศึกษา จำนวน 33 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.93 เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่กำลังเรียน อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 422 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบหลักหมุนแกนองค์ประกอบแบบออร์ทोगอนอล ด้วยวิธีวาริแมกซ์

ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบเชิงสำรวจที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 ด้าน และองค์ประกอบย่อย จำนวน 33 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนรวม คิดเป็นร้อยละ 72.21 โดยแต่ละองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 55.315, 6.542, 4.483 และ 3.877 ได้แก่ องค์ประกอบด้านที่ 1 การให้คำปรึกษาและพัฒนานักศึกษา องค์ประกอบด้านที่ 2 คุณลักษณะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ องค์ประกอบด้านที่ 3 สิ่งสนับสนุนการจัดการชั้นเรียนที่ทันสมัย และองค์ประกอบด้านที่ 4 ความพร้อมของครอบครัว ตามลำดับ

คำสำคัญ : การคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Abstract

This research aims to study the exploratory factor analysis affecting persistence of diploma students in the academic year 2021 at Songkhla Community College in survey research. The instrument used in the research was an online questionnaire on student retention issues of 33 items with a reliability of 0.93. Data were collected from 422 students studying in the second semester of the academic year 2021 by simple random sampling. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, and Exploratory Factor Analysis by using principal component extraction method.

The study showed that the factors affecting retention of diploma students in 2021, Songkhla Community College consisted of 4 main components and 33 sub-components with total variance representing 72.21 percent. Each component explained the variance of 55.315, 6.542, 4.483 and 3.877 percent, namely component 1: mentoring and student development, component 2: characteristics of learners and desirable teaching and learning management, component 3: support for modern classroom management, and the fourth component: the readiness of the family, respectively.

Keywords : diploma student retention, exploratory factor analysis

1. บทนำ

การศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางสังคม เศรษฐกิจของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ถือเป็นกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน วิทยาลัยชุมชนดำเนินงานตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ให้คนไทย โดยมีกฎหมายรองรับการดำเนินงาน คือ พระราชบัญญัติวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2558 มาตรา 8 เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ให้เป็นสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษา สร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน [1] ปัจจุบันวิทยาลัยชุมชนมีทั้งหมด 20 แห่งทั่วประเทศ ที่จัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน

วิทยาลัยชุมชนในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาชุมชนโดยมีภารกิจหลัก คือ การจัดการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าอนุปริญญา การวิจัย บริการทางวิชาการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งชุมชน และผลักดันไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ในกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งการเปลี่ยนแปลงจากประสบการณ์ของผู้เรียน ให้คิดเป็น ทำเป็นและสร้างปัญญาจัดการเรียนการสอน และฝึกอบรมในเชิงพื้นที่ เสริมสร้างให้เกิดนวัตกรรมเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน จากการศึกษาข้อมูลแรกเข้า และการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนทั้ง 20 แห่งทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2563 มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชน 20 แห่งทั่วประเทศ จำนวน 2,483 คน จากข้อมูลนักศึกษาแรกเข้าจำนวน 4,856 คน [2] ซึ่งมียอดจำนวนนักศึกษาที่ไม่จบหลักสูตร หรือยอดการออกกลางคันจำนวน 2,373 คน คิดเป็นร้อยละ 48.86

ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่สูง ทางวิทยาลัยชุมชนต้องมีแนวทางหรือมาตรการในการช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหา เนื่องจากการออกกลางคัน ทำให้สูญเสียงบประมาณ และเป็นการสูญเสียโอกาสทางการศึกษา วิทยาลัยชุมชนสงขลา ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรอนุปริญญาจำนวน 5 สาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน และสาขาวิชาการจัดการ ปีกการศึกษา 2563 มีนักศึกษาสำเร็จการศึกษา จำนวน 223 คน เทียบนักศึกษาแรกเข้า จำนวน 432 คน อัตราออกกลางคัน ร้อยละ 48.8 ปีกการศึกษา 2564 มีนักศึกษาจบการศึกษา จำนวน 212 คน เทียบนักศึกษาแรกเข้า จำนวน 430 คน อัตราออกกลางคัน ร้อยละ 50.70 [3] ซึ่งแนวโน้มการออกกลางคันของนักศึกษา มีอัตราเพิ่มขึ้น จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสงขลา ปีกการศึกษา 2564 จากนักศึกษาที่ออกกลางคันที่สามารถติดต่อได้ จำนวน 23 คน จากยอดนักศึกษาที่ออกกลางคันทั้งหมด 104 คน คิดเป็นร้อยละ 22.15 พบว่า สาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม และสิ่งสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ด้านผู้สอนและหลักสูตร ด้านผู้เรียน และด้านครอบครัว ตามลำดับ

เพื่อเป็นสนับสนุนข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น และสามารถนำไปเป็นสารสนเทศ ในการบริหารจัดการข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจที่มีผลต่อปัจจัยการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีกการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อนำองค์ประกอบที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษามาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนสงขลา ตลอดจนการดูแลนักศึกษา จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผน และกำหนดยุทธ์ในการบริการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหา การออกกลางคัน และเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยให้ผู้เรียนได้บรรลุ เป้าหมายของการศึกษาอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีกการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบเชิงสำรวจที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาระดับอนุปริญญา ปีกการศึกษา 2564 วิทยาลัยชุมชนสงขลา

3.1 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แบ่งเนื้อหาเป็น 2 ส่วน ดังนี้
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป แบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 7 ข้อ
- ส่วนที่ 2 สร้างแบบสอบถามการคงอยู่ของนักศึกษา จำนวน 7 ด้าน รวมทั้งหมด จำนวน 33 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scales) ด้านครอบครัว จำนวน 5 ข้อ ด้านนักศึกษา จำนวน 5 ข้อ ด้านหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ ด้านผู้สอน จำนวน 5 ข้อ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียน จำนวน 5 ข้อ ด้านส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา จำนวน 4 ข้อ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 4 ข้อ ผ่านการพิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency; IOC [2] และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ได้ข้อคำถาม (ตัวแปร) จำนวนทั้งสิ้น 33 ข้อ
- 3.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ นักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนสงขลา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 693 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบมากกว่า 300 คนขึ้นไป ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี [3] วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบออนไลน์ ในระหว่างวันที่ 19 มกราคม 2565 ถึง 10 กุมภาพันธ์ 2565

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 หาค่าร้อยละและค่าสถิติพื้นฐาน

3.4.2 การสร้างเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) การหมุนแกนองค์ประกอบแบบอโรทอนอลด้วยวิธีวาริแมกซ์ (Varimax) การเลือกค่า Factor Loading และการตั้งชื่อองค์ประกอบหลัก ตามลำดับ

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.80 อายุส่วนใหญ่ 20 - 25 ปี ร้อยละ 57.30 อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาร้อยละ 54.30 รายได้ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 42.20 สถานภาพส่วนใหญ่ เป็นโสด ร้อยละ 71.80 ประกอบด้วยสาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นร้อยละ 30.60 การศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 39.80 คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 13.00 การจัดการ ร้อยละ 9.50 การท่องเที่ยว ร้อยละ 1.20 และสาธารณสุขชุมชน ร้อยละ 5.90 ประกอบด้วยศูนย์การเรียนอำเภอหาดใหญ่ ร้อยละ 23.20 อำเภอเทพา ร้อยละ 57.10 อำเภอควนเนียงร้อยละ 7.30 อำเภอสทิงพระ ร้อยละ 3.10 อำเภอสะเดา ร้อยละ 5.20 และอำเภอระโนด ร้อยละ 4.00

4.2 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

4.2.1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 422 คน และมีตัวแปรในการวิจัย จำนวน 33 ตัวแปร ซึ่งมากกว่าตัวแปรเกิน 10 เท่า แสดงว่า มีจำนวนข้อมูลมากพอที่จะมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ [4] ในการวิจัยครั้งนี้

4.2.2 พิจารณาค่าความเหมาะสมการวิเคราะห์องค์ประกอบ จากค่าสถิติของไคเซอร์ - ไมเยอร์ โอลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy or KMO) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่า KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.969
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1.354E4
	df	528
	Sig.	.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสถิติของไคเซอร์ - ไมเยอร์ - โอลคิน (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.969 ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.80 [5] แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดและตัวแปรต่าง ๆ นั้น มีความสัมพันธ์กันดีมาก สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบตามจุดหมายของการวิจัยได้ จากสถิติ ของ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ค่าสถิติไค - สแควร์ (X^2)

ที่ใช้ในการทดสอบมีค่าเท่ากับ 1.3540 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า เมตริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น เมตริกซ์สหสัมพันธ์ จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

4.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Explanatory Factors Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผู้วิจัยใช้วิธีการสกัดองค์ประกอบ (Factor Extraction) การหมุนแกนองค์ประกอบแบบอโรทอนอล ด้วยวิธีวาริเมกซ์ (Varimax) โดยพิจารณาค่าความแปรปรวน (Total Variance Explained) การเลือกค่า Eigenvalues มากกว่า 1 สามารถจำแนกได้ 4 องค์ประกอบ ตามรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าไอแกนจากสกัดปัจจัยองค์ประกอบและการหมุนแกนองค์ประกอบ

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	18.254	55.315	55.315	18.254	55.315	55.315	6.965	21.107	21.107
2	2.159	6.542	61.857	2.159	6.542	61.857	6.893	20.886	41.994
3	1.479	4.483	66.339	1.479	4.483	66.339	6.049	18.330	60.324
4	1.279	3.877	70.216	1.279	3.877	70.216	3.264	9.892	70.216

จากตารางที่ 2 พบว่า Factor Loading มากกว่า 0.50 จะสกัดได้ 4 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 33 ตัวแปร และค่า Initial Eigenvalues ค่าความแปรปรวนทั้งหมดในตัวแปรเดิมที่สามารถอธิบายได้โดยองค์ประกอบทั้งหมด พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ความแปรปรวนมากที่สุด เท่ากับ 55.315 องค์ประกอบที่ 2 มีความแปรปรวนเท่ากับ 6.642 องค์ประกอบที่ 3 มีความแปรปรวน เท่ากับ 4.483 และองค์ประกอบที่ 4 มีความแปรปรวนเท่ากับ 3.877 และร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปรทุกตัวแปรเท่ากับ 70.216 และสามารถวิเคราะห์ตัวแปรขององค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตัวแปรและค่าน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ			
	1	2	3	4
อาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาได้เหมาะสม	.569			
หลักสูตรจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแก่นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม	.568			
การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีโอกาสได้รับความรู้และประสบการณ์จากหน่วยงานภายนอก	.665			
เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและชี้แจงเหตุผลที่มี การร้องเรียนเกิดขึ้น	.772			

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ			
	1	2	3	4
31. ความเข้าใจ เข้าถึงและการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ของอาจารย์ที่ปรึกษา	.810			
32. การชี้แนะแนวทางและการช่วยเหลือของอาจารย์ ทั้งเรื่องเรียน และเรื่องส่วนตัว	.790			
33. ช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษามีหลายช่องทาง เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก โทรศัพท์	.818			
6. นักศึกษาได้เลือกเรียนในสาขาที่ตนเองชอบ		.693		
7. ความภาคภูมิใจในสถาบัน		.634		
8. พื้นฐานรายวิชาที่เรียน		.598		
9. เป้าหมายอาชีพในอนาคต		.661		
10. ความมีวินัยของตนเอง		.596		
11. ลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่เรียนเหมาะสม		.712		
12. มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน		.672		
13. วิชาเรียนหมวดวิชาเลือกเสรี เหมาะสม สอดคล้องความต้องการ		.686		
14. จำนวนชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชาเหมาะสม		.609		
15. กระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเน้นการพัฒนานักศึกษา ได้เรียนรู้ บูรณาการกับพันธกิจต่าง ๆ		.651		
16. การวางระบบผู้สอนในแต่ละรายวิชา ได้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน		.546		
17. รูปแบบและวิธีการสอนของอาจารย์แต่ละรายวิชาที่น่าสนใจ		.520		
18. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน		.498		
19. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า		.536		
20. ระบบการวัดและประเมินผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามเวลา		.542		
21. ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้			.800	
22. ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์เหมาะสมและเพียงพอ			.754	
23. หนังสือ ตำราของห้องสมุดมีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้			.754	
24. ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง			.753	
25. เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับยุคสมัย			.816	
26. การให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่มีปริมาณเพียงพอ ต่อการเรียนการสอนและมีคุณภาพพร้อมใช้งาน ทันสมัย			.405	

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบ			
	1	2	3	4
1. ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว				.734
2. ความสัมพันธ์ในครอบครัว				.765
3. ภาระหน้าที่ในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ				.436
4. ไม่มีปัญหาส่วนตัวเรื่องครอบครัว				.552
5. การส่งเสริมและสนับสนุนของครอบครัว				.740

จากตารางที่ 3 โดยอาศัยการกำหนด ต้องมีค่า Factor Loading มากกว่า 0.5 จะสกัดได้ 4 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 33 ตัวแปร โดยอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรทุกตัวแปรได้ ร้อยละ 70.216 โดยแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยจำนวน 7 ตัวแปร ได้แก่ ช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษามีหลายช่องทาง เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ค โทรศัพท์ เป็นต้น ความเข้าใจ เข้าถึงและการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ของอาจารย์ที่ปรึกษา การชี้แนะแนวทางและการช่วยเหลือของอาจารย์ ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และชี้แจงเหตุผลที่มีการร้องเรียนเกิดขึ้น การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีโอกาสได้รับความรู้และประสบการณ์จากหน่วยงานภายนอก อาจารย์ให้การปรึกษาด้านวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา ได้เหมาะสม หลักสูตรจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพแก่นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 1 การให้คำปรึกษาและพัฒนานักศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยจำนวน 15 ตัวแปร ได้แก่ ลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่เรียนเหมาะสม นักศึกษา ได้เลือกเรียนในสาขาที่ตนเองชอบ วิชาเรียนหมวดวิชาเลือกเสรี เหมาะสม สอดคล้องความต้องการ มีการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน เป้าหมายอาชีพในอนาคต กระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร เน้นการพัฒนาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ บูรณาการกับพันธกิจต่าง ๆ ความภาคภูมิใจในสถาบัน จำนวนชั่วโมงเรียนในแต่ละวิชาเหมาะสม พื้นฐานรายวิชาที่เรียน ความมีวินัยของตนเอง การวางระบบผู้สอนในแต่ละรายวิชา ได้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน ระบบการวัดและประเมินผล โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามเวลา การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า รูปแบบและวิธีการสอนของอาจารย์แต่ละรายวิชามีความน่าสนใจ วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 2 คุณลักษณะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย เหมาะสมกับยุคสมัย ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์เหมาะสมและเพียงพอ และหนังสือ ตำราของห้องสมุดมีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่มีปริมาณเพียงพอต่อการเรียนการสอนและมีคุณภาพพร้อมใช้งาน ทันสมัย ซึ่งตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 3 สิ่งสนับสนุนการจัดการชั้นเรียนที่ทันสมัย

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยจำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การส่งเสริมและสนับสนุนของครอบครัว ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว ไม่มีปัญหาส่วนตัวเรื่องครอบครัว ภาระหน้าที่ในครอบครัว ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 4 ความพร้อมของครอบครัว

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 จากการวิเคราะห์องค์เชิงสำรวจที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษา พบองค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ตั้งชื่อว่าการให้คำปรึกษาและพัฒนา นักศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 7 ตัวแปร สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมทุกตัว ได้ ร้อยละ 55.315 องค์ประกอบที่ 2 ตั้งชื่อว่า คุณลักษณะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ จำนวน 15 ตัวแปร สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมทุกตัวได้ ร้อยละ 6.542 องค์ประกอบที่ 3 ตั้งชื่อ ว่า สิ่งสนับสนุนการจัดการชั้นเรียนที่ทันสมัย สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมทุกตัว ได้ ร้อยละ 4.48 องค์ประกอบที่ 4 ตั้งชื่อว่า ความพร้อมของครอบครัว สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรเดิมทุกตัว ได้ ร้อยละ 3.87 รวมทุกองค์ประกอบที่ได้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 70.216

5.2 จากการศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การให้คำปรึกษาและพัฒนา นักศึกษาเป็นองค์ประกอบที่นักศึกษาให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ถ้าพิจารณาค่าน้ำหนักของตัวแปรในองค์ประกอบนี้พบว่า ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 4 ตัวแปร นักศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องการให้คำปรึกษา ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว และช่องทางในการติดต่อที่สามารถเข้าได้รวดเร็ว หลายช่องทาง เพราะฉะนั้นในการดูแลนักศึกษาให้คงอยู่จนจบหลักสูตรทางสาขาวิชาควรให้ความสำคัญในประเด็นนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อกับนักศึกษาให้มีหลายช่องทาง เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักศึกษาและวางแผนทางในดูแล เพื่อให้นักศึกษาได้มีทางออกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตต่าง ๆ จนสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ [4] ที่ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันของนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มี 6 ปัจจัยเรียงลำดับอย่างมากที่สุด ได้แก่ บุคลิกภาพ บรรยากาศการเรียนการสอน กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมวิชาการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนี้สอดคล้องงานวิจัยของ [5] ที่ได้ศึกษาปัจจัยการคงอยู่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ 5 ด้านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร เป็นปัจจัยความสำคัญที่สุดที่นักศึกษาให้ความสำคัญ มากกว่า ด้านการจัดการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านสถานที่ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ โดยความพึงพอใจ กับความคงอยู่มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 องค์ประกอบที่ 2 คุณลักษณะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ มีร้อยละความแปรปรวน 6.542 ถึงแม้จะมีร้อยละความแปรปรวนน้อยกว่าองค์ประกอบที่ 1 แต่ก็มีความสำคัญต่อการคงอยู่ของนักศึกษาเช่นกัน เพราะในองค์ประกอบมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากที่สุด จำนวน 15 ตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักของตัวแปรในองค์ประกอบนี้ ตั้งแต่ .498 - .712 ค่าน้ำหนักของตัวแปรที่มากที่สุดได้แก่ ลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่เรียนเหมาะสม ซึ่งในระบบการจัดการของหลักสูตร ต้องพิจารณาเรื่องลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่จัดให้นักศึกษาแต่ละสาขาวิชาได้ในแต่ละชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นรักษานักศึกษาให้คงอยู่และสามารถเรียนจนจบหลักสูตร

5.4 องค์ประกอบที่ 3 สิ่งสนับสนุนการจัดการชั้นเรียนที่ทันสมัย มีร้อยละความแปรปรวน 4.483 มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักของตัวแปรในองค์ประกอบนี้ ตั้งแต่ .405 -.816 ค่าน้ำหนักของตัวแปรที่มากที่สุด ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับยุคสมัย และห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้

5.5 องค์ประกอบที่ 4 ความพร้อมของครอบครัว มีร้อยละความแปรปรวน 3.877 มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งมีค่าน้ำหนักของตัวแปรในองค์ประกอบนี้ ตั้งแต่ .436 -.765 ค่าน้ำหนักของตัวแปรที่มากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว

6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) มีข้อสรุปของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การให้คำปรึกษาและพัฒนา นักศึกษา มีร้อยละความแปรปรวน 55.315 แสดงว่าส่งผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสงขลา มากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญของตัวแปรในองค์ประกอบนี้ โดยเฉพาะ ช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา มีหลายช่องทาง เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก โทรศัพท์ เป็นต้น ความเข้าใจ เข้าถึงและการเอาใจใส่ดูแลนักศึกษา ของอาจารย์ที่ปรึกษา การชี้แนะแนวทางและการช่วยเหลือของอาจารย์ ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว

องค์ประกอบที่ 2 คุณลักษณะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ มีร้อยละความแปรปรวน 6.542 ถึงแม้จะมีร้อยละความแปรปรวนน้อยกว่าองค์ประกอบที่ 1 แต่ก็มีความสำคัญต่อการคงอยู่ของนักศึกษาเช่นกัน ประเด็นที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาที่มีน้ำหนักขององค์ประกอบนี้ มากที่สุด ได้แก่ ลำดับความเหมาะสมของรายวิชาที่เรียนเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 3 สิ่งสนับสนุนการจัดการชั้นเรียนที่ทันสมัย มีร้อยละความแปรปรวน 4.483 ประเด็นที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษามีน้ำหนักขององค์ประกอบนี้ มากที่สุด ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับยุคสมัย และห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 ความพร้อมของครอบครัว มีร้อยละความแปรปรวน 3.877 ประเด็นที่มีผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษามีน้ำหนักขององค์ประกอบนี้ มากที่สุด ได้แก่ ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

1) ผู้บริหาร คณะกรรมการสาขาวิชา ต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ 1 การให้คำปรึกษาและพัฒนา นักศึกษา เนื่องจากมีร้อยละความแปรปรวน 55.315 โดยเฉพาะในประเด็น ช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา มีหลายช่องทาง เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก โทรศัพท์ เป็นต้น และการชี้แนะแนวทางและการช่วยเหลือของอาจารย์ ทั้งเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว

2) ผู้บริหาร คณะกรรมการสาขาวิชา ควรให้ความสำคัญองค์ประกอบที่รองลงมาทั้ง 3 องค์ประกอบเช่นกัน เพราะยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการคงอยู่ของนักศึกษาเช่นกัน เพื่อเป็นรักษาให้นักศึกษาคงอยู่ และสำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบการคงอยู่ของนักศึกษาในแต่ละศูนย์การเรียน เพื่อนำมาเปรียบเทียบ และหาข้อแตกต่าง เพราะแต่ละศูนย์การเรียนมีบริบทที่แตกต่างในเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต เพื่อนำผลมาพัฒนา การดูแลนักศึกษาในแต่ละศูนย์การเรียนได้ จบการศึกษาตามเป้าหมายของแต่ละหลักสูตร

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] สถาบันวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). รายงานผลการสำรวจข้อมูลนักศึกษาแรกเข้า ของวิทยาลัยชุมชน หลักสูตรอนุปริญญาประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561. กรุงเทพมหานคร. สถาบันวิทยาลัยชุมชน.
- [2] สถาบันวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). รายงานผลการสำรวจข้อมูลนักศึกษาแรกเข้าของ วิทยาลัยชุมชน หลักสูตรอนุปริญญาประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563. กรุงเทพมหานคร. สถาบัน วิทยาลัยชุมชน.
- [3] สำนักวิชาการ. (2564). ข้อมูลการสำเร็จการการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนสงขลา ปีการศึกษา 2562 - 2564 สงขลา : วิทยาลัยชุมชนสงขลา.
- [4] นักรบ หมี่แสน, จารุวรรณ สกุลคู, อรรณพ โปธิสุข และสุชาดา สุธรรมรักษ์. (2557). ความผูกพันของนักศึกษา ต่อมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 28(88), 255-270.
- [5] กนกวรรณ ตาจันทร์, พิษญาภา อภิวัฒน์, ตาพัฒน์ บุญมาทอง และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช. (2560). ปัจจัยการคงอยู่ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. [ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์], มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.